

953 5. Marts 1897: 1. Beh. af Lovf. om Arbejders Forsørgelsestrav efter Ulykkestilf.

954

kun medtager dem, der arbejde under en Arbejds giver, ville ogsaa mange af disse ikke kunne komme med under Lovens gode Virkning.

I øvrigt vil jeg kun anbefale, at der maatte komme noget ud af Lovforslaget. Min Hovedanke mod det er den, at Industrien ikke bliver støttet, og jeg vil haabe, at det Udvalg, som eventuelt bliver nedsat, vil lade det være sig magtpaaliggende at faa Bestemmelser ind i Loven, som kunne tilfuge Industrien nogen Støtte. Jeg gaar ikke saa vidt, at jeg vil forlange, at det skulde være en udelukkende Samfundsopgave, men jeg vilde dog gerne, at Industrien skulde have noget Støtte i dette Tilfælde.

Det. Hansen: Jeg har ikke villet lade denne Sags Behandling gaa til Ende, uden at der fra de industridrivendes Kredse eller i alt Fald fra et Medlem, der staar Industrien nær, hvad jeg har den Ære at gøre, skal høre andre Røster end dem, der ere horte fra de sidste tre Talere. Det begyndte i Gaar med, at det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Stilling) erklærede — det staar allerede i Rigsdagstidenden — at han var en Ven af Lovforslaget, men Princippet i det og den Maade, hvorpaa Opgaven er løst, tiltalte ham ikke. Han erklærede i Dag, at han er en principiel Ven af Lovforslaget, men det er altsaa Princippet, han aldeles ikke kan tiltræde. Og saa talte det ærede Medlem paa Industriens Begne og sagde: vi industridrivende kunne ikke bære disse Byrder, det er ganske ubilligt, at de blive lagte over paa os. Det samme sagde de to sidste ærede Talere. Jeg vil dertil sige, at er nogen Sinde et retfærdigt Lovforslag blevet forelagt her i den danske Rigsdag, saa er det et Forslag om dette, der paa de Arbejds givere, som beskæftige Arbejdere i forskellige Virksomheder, lægger en Forpligtelse til i alt Fald til en vis Grad at sørge for deres Arbejdere i Ulykkestilfælde. Det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos), som i Gaar begyndte, var ikke ganske sikker paa, at der kunde gives en retlig Begrundelse af en saadan Forpligtelse, og det ærede 1te kongevalgte Medlem (H. N. Hansen), som talte i Dag, var endnu mere Tvivl derom. Det er nu for sent at komme ind paa disse retsfilosofiske Betragtninger, men jeg vil sige som

min Mening, at er der noget, som retsfilosofisk kan begrundes, saa er det netop en saadan Forpligtelse, som den, der her er Tale om; men det skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Jeg vil blot sige, at naar en Mand sætter en farlig Maskine i Gang, og anmoder et Medmenneske om at være sig behjælpelig med at støtte denne Maskine, saa foreligger der Spekulation i denne Forretning, hvor den førstnævnte vil have hele Fortjenesten og kun give den anden en moderat Dagløn, og naar der saa i denne farlige Beskæftigelse indtræffer Ulykkestilfælde, som gaar ud over Medhjælperen, er det ikke mere end ret og billig, at den Mand, som har sat Maskinen i Gang, ogsaa kommer til at betale for den anden Mand. Nu taler man om, at det er en saa stor Byrde, som her bliver lagt paa de industridrivende. Jeg tror, at man tager fuldstændig fejl. Byrden er kun den, at den industrielle Arbejds giver skal sørge for at have sine Arbejdere forsikrede mod Ulykkestilfælde, overensstemmende med den Lov, som nu kommer ud, og jeg tror ikke, at det vil løbe op til meget om Aaret. Efter den Erfaring, jeg har, og de Oplysninger, jeg har indhentet, tror jeg at kunne sige, at selv i mellemfarlige Virksomheder — Præmieerne ere jo forskellige efter Farligheden — altsaa i saadanne, hvor der er den ordinære Fare, som klæber ved enhver industriel Virksomhed, vil hele den Præmie, som Fabriksheren kommer til at betale for sine Arbejdere, ikke løbe op til mere end 1 à 1½ pCt. af den aarlige Arbejds løn. Naar altsaa Fabrikanten ved at lægge 1 à 1½ pCt. til den aarlige Arbejds løn kan opfylde denne sin naturlige Forpligtelse lige over for Arbejderne, tror jeg ikke, at man her kan tale om nogen overdreven stor Byrde. Nu kan man naturligvis sige, at det er inkonsekvent, at der er mange andre, som skulle tages med, og jeg for mit Vedkommende vil sige, at jeg vilde kunne gaa med til at gøre det til en Rets sætning her i Danmark, at enhver, der beskæftiger en anden som Arbejder ved en farlig Virksomhed i sin egen Interesse, skulde være forpligtet til at erstatte den Skade, som indtraadte ved Ulykkestilfælde. Jeg tror, at det er en Rets sætning, som havde fortjent at staa i Christian V. Danske Lov, og som maaske til Dels ogsaa staar